

Gryaab AB, gm
Sara Gräntz, Sweco

Göteborg 9 oktober 2023

Säveåns vattenråds yttrande för ärende "Avgränsningsområdet inför ansökan om tillstånd enligt Miljöbalken för Ryaverket i Göteborg".

Säveåns vattenråd har beretts tillfälle att yttra sig vid rubricerat samråd.

Säveåns vattenråd verkar för att vattnet inom Säveåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status. Säveån skall vara ett värdefullt och levande vattendrag där växter, djur och människor vill leva verka, vandra och utvecklas på ett hållbart sätt.

Olle Adolfsson, Lerums kommun, avstår att delta i behandlingen av yttrandet p g a jäv då han sitter i Gryaab AB:s styrelse.

Synpunkter från Säveåns vattenråd

Tillskottsvatten och vattenmiljöfrågor

I samrådsunderlaget framgår att ca 55-60% av inkommande avloppsvatten till Gryaab utgjorts av tillskottsvatten de senaste fem åren. Majoriteten av tillskottsvattnet kommer från de olika kommunernas avloppssystemen, som ägs och drivs av Gryaab's ägarkommuner. Det framgår vidare att Gryaab inte har någon direkt rådighet över detta tillskottsvatten och att ägarkommunerna har egna mål och planer för att sänka tillskottsvattenmängderna till Ryaverket.

Säveåns vattenråd vill lyfta vikten av att avloppssystemet ses som en helhet och att det därför krävs ett utökat samarbete mellan kommunerna och Gryaab i tillskottsvattenarbetet. Den stora mängden tillskottsvatten är problematisk både för ledningsnät och reningsverk och bidrar till onödig miljöpåverkan på våra vattenförekomster. Dels för att reningseffekten på verket påverkas negativt, vilket orsakar extra utsläpp i slutrecipienten Rivö fjord Nord, men även för att pumpning och rening av tillskottsvattnet, ca 70 miljoner m³ per år i genomsnitt, förbrukar onödig energi och kemikalier. Utöver det så utgör tillskottsvattnet även ett problem för uppströms liggande recipienter eftersom det innebär att ledningsnät och pumpstationer riskerar att bli hydrauliskt överbelastade, vilket utgör en risk för bräddningar och nödutsläpp bland annat till Säveån.

SÄVEÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradivast.se/saveans-vattenrad

När reningsverket blir hydrauliskt överbelastat på grund av tillskottsvatten kan även medlemskommunerna uppmanas av Gryaab att göra nödutsläpp uppströms vilket får konsekvenser för berörda recipienter. Det är viktigt att investeringar i samhällets avloppshantering görs med ett helhetsperspektiv. Tillskottsvattnet är kostnadsdrivande i utbyggnaden av reningsverket och avsaknaden av krav gör att investeringar som borde ske i att bygga robusta ledningsnät och hållbar dagvattenhantering för framtiden istället investeras för att kunna hantera toppflöden i reningsverket. Det får stora konsekvenser för våra vattenförekomster.

I samrådsunderlaget framgår att en av de utredningar som ska genomföras är "Beskrivning av arbete med tillskottsvatten". Säveåns vattenråd anser att det i utredningen bör beskrivas vilka gemensamma krav, mål, verktyg och modeller som behövs för att kommunernas tillskottsvattenarbete ska bli tillräckligt effektivt samt hur det gemensamma arbetet med tillskottsvatten ska bedrivas. Även tillskottsvattnets påverkan på miljökvalitetsnormerna i berörda vattenförekomster (d v s både reningsverkets och ledningsnätets recipienter) behöver beskrivas.

Verksamhetens känslighet för klimatförändringar

I samrådsunderlaget framgår att varken befintlig eller tillkommande verksamhet bedöms påverkas av höga vattenstånd i Göta älv eller framtida havsnivåer eftersom reningsverket inte är lokaliserat inom ett område med risk för översvämning.

Säveåns vattenråd vill i sammanhanget lyfta att det finns stor risk för indirekt påverkan på verksamheten via ledningsnätet till följd av klimatförändringar. Höjda havsnivåer och höga vattenstånd i vattendrag inom anslutningsområdet ökar risken för inläckage och överläckage i ledningsnät och anläggningar som är anslutna till reningsverket. Ett ledningsnät med stor tillskottsvattenpåverkan är extra sårbart för klimatförändringar och ökar risken för negativ påverkan i våra recipienter till följd av driftstörningar såsom bräddningar och nödutsläpp av orenat spillvatten. Detta bör beskrivas tydligt i de utredningar som tas fram gällande skyfallsutredning, översvämningrisker samt utredning av risker.

Vattenrådets roll

Avslutningsvis framhålls att Säveåns vattenråd önskar bli delaktiga, helst i ett tidigt skede, i diskussioner om de planer som berör Säveån.

Säveåns vattenråd genom:

Monica Dahlberg
Sekreterare